

Bijlage

Uitkomst impact assessment recast EPBD

Eind juli 2009 heeft adviesbureau PRC op verzoek van het Ministerie van VROM/WWI een rapport uitgebracht over de gevolgen van de herziening van de EPBD richtlijn (recast) voor Nederland. Het uitgevoerde onderzoek is vooral gericht op de administratieve lasten die zouden voortkomen uit de invoering van de recast EPBD¹. Dit onderzoek is uitgevoerd op basis van het oorspronkelijke voorstel van de Europese Commissie van 13 november 2008 en de amendementen van het Europees Parlement zoals aangenomen in de eerste lezing.

Uit het rapport komt naar voren dat:

- De **extra administratieve lasten** voor burgers en bedrijven op jaarbasis minimaal €70 miljoen en maximaal €140 miljoen zullen bedragen; de extra administratieve lasten voor de *geamendeerde recast EPBD* zullen op jaarbasis minimaal €105 miljoen en maximaal €185 miljoen bedragen.
- De recast EPBD extra verplichtingen in het kader van *nieuwbouw* met zich meebrengt (o.a. het (laten) verrichten van onderzoek naar de mogelijkheid van toepassing van alternatieve energie, en het meezenden met de aanvraag van de bouwvergunning van dit onderzoeksrapport). Deze extra verplichtingen worden als ondoelmatig beschouwd, omdat in Nederland de eis aan de energieprestatie van gebouwen reeds kostenefficiënt is.
In de geamendeerde recast EPBD zijn deze verplichtingen vervallen.
- **De recast extra verplichtingen in het kader van *verbouw* mee zich meebrengt.** Deze verplichtingen bestaan uit het stellen van een eis aan de energieprestatie van een gerenoveerd gebouw, of uit het stellen van een eis aan de gerenoveerde onderdelen. Dit laatste heeft volgens PRC de voorkeur, omdat dit in lijn is met de bestaande eisen voor verbouw.
De *geamendeerde recast schrapt de keuzemogelijkheid* en schrijft een berekening van de energieprestatie van het gerenoveerde gebouw voor en de verplichting om bouwdelen en installatiecomponenten aan eisen te laten voldoen. Bovendien verplicht de *geamendeerde EPBD* tot het berekenen van de actuele bouwkosten van gebouwen bij renovatie.
- **De recast EPBD extra verplichtingen in relatie tot het *energielabel* tot gevolg heeft.** Door invoering van de recast EPBD wordt het toepassingsgebied van het label vergroot en moet het energielabel meer informatie gaan bevatten. Zo moet bijvoorbeeld in gebouwen met een publieksfunctie het label op een voor het publiek zichtbare plaats worden ophangen (uitbreiding toepassingsgebied). Voor het energielabel geldt bijvoorbeeld dat transparante informatie moet worden opgenomen over de kosteneffectiviteit van de aanbevolen verbeteringsmaatregelen. De verplichting wat betreft het opnemen van *transparante informatie* omtrent de *kosteneffectiviteit* wordt door PRC als ondoelmatig beschouwd, omdat de kosten ervan niet opwegen tegen de toegevoegde waarde. De *geamendeerde recast EPBD* brengt andere wijzigingen aan in het toepassingsgebied van sommige verplichtingen (o.a. PM) Verder moet het energielabel volgens de *geamendeerde recast* nog meer informatie gaan bevatten.
- **Het toepassingsgebied voor de verplichting van onderhoud aan koel- en verwarmingsinstallaties wordt gewijzigd.** Ook is in de recast de verplichting van onderhoudsrapportages bijgekomen. Deze extra rapportageverplichting wordt door

¹. Hierbij is gekeken naar de recast EPBD zoals voorgesteld door de Europese Commissie, alsook naar de *geamendeerde recast EPBD* (d.w.z. met de amendementen die in het kader van de eerste lezing door het EP zijn aangenomen).

PRC als ondoelmatig beschouwd (en zorgt voor een toename van de administratieve lasten). De geamendeerde EPBD breidt het toepassingsgebied m.b.t. koelinstallaties uit, maar biedt alternatieven voor het installatieonderhoud, die minder administratieve lasten met zich meebrengen.

- **Bepaalde wet- of regelgeving moet worden aangepast.**

De regeling Energieprestatie Gebouwen (REG) zal moeten worden aangepast, onder andere m.b.t. de lay-out van het energielabel. Verder vergt de recast EPBD een integrale aanpassing van het BEG (Besluit Energieprestatie Gebouwen) en het REG op meerdere artikelen en van het Bouwbesluit. Daarnaast heeft de recast EPBD tot gevolg dat er een sanctioneringssysteem moet worden opgezet. Onderzocht moet nog worden op welke manier dergelijke systemen juridisch geborgd kunnen worden. Het implementeren van de recast EPBD is juridisch dus behoorlijk complex.

Uitkomst onderzoek naar maatschappelijke baten

Naast een onderzoek naar de gevolgen van de herziening van de richtlijn EPBD, heeft adviesbureau PRC op verzoek van het ministerie van VROM/WWI tevens onderzoek verricht naar de maatschappelijke baten als de recast EPBD zou worden ingevoerd. Ook hier zijn invoering van de EPBD zoals voorgesteld door de Commissie en de geamendeerde recast afzonderlijk onderzocht. Van belang is dat onderscheid wordt gemaakt tussen de bijdrage van de EPBD en de bijdrage van aanvullend beleid. De belangrijkste conclusie luidt dat de maatschappelijke baten voor Nederland van invoering van de EPBD recast voornamelijk worden gevormd door het afnemen van het gebruik van primaire energie door de gebouwde omgeving. Deze energiebesparing kan echter niet volledig behaald worden door alleen de herziening van de EPBD te implementeren. De hieronder geschetste besparing wordt alleen gerealiseerd met extra flankerend beleid.

Uit het rapport komt naar voren dat:

- **Het gebruik van primaire energie² afneemt.** De extra in Nederland in te voeren verplichting dat nieuwe en gerenoveerde installaties in bestaande gebouwen moeten voldoen aan een energieprestatie-eis, levert een jaarlijks besparingspotentieel van 87 PJ/jaar op. Het effectueringtempo hiervan wordt geschat op 2 % per jaar. Dit leidt tot een totale besparing op primaire energie in de eerste 10 jaar van 95,7 PJ (het totale Nederlandse jaarlijkse primaire energiegebruik bedraagt 3200 PJ/jaar).
- **De uitstoot van CO₂ wordt teruggebracht.** Dit scheelt totaal over deze 10 jaar 5,7 Mton aan CO₂-uitstoot (de totale Nederlandse uitstoot is nu 180 Mton/jaar).
- **De werkgelegenheid in de bouw- en installatiesector toeneemt.** De extra werkgelegenheid in de bouw en installatiesector wordt geschat op 1.625 arbeidsplaatsen voor 10 jaar. Wat betreft het *onderhoud van installaties* wordt de werkgelegenheid geschat op 1500 extra arbeidsplaatsen in 10 jaar.
- **De uitbreiding van de verplichte toepassing van het energielabel tot een mogelijke toename van het huidige Nederlandse besparingstempo leidt.** Het betreft een toename van het huidige Nederlandse besparingstempo met 0,25 procentpunten per jaar. Maar er is geen zekerheid dat dit effect optreedt en als het optreedt zal dat moeilijk kunnen worden vastgesteld.
- **De energierekening van burgers en bedrijven wordt verlaagd.** Er wordt hierbij uitgegaan van een energieprijis van €15 per GJ reductie van het gebruik aan primaire energie. Uitgaande van een onbenut besparingspotentieel van 87 PJ per jaar kan dit een jaarlijkse besparing van €1,3 miljard opleveren.
- **Het effect van het stellen van een energieprestatie-eis bij renovatie marginaal is** (EP-amendement).

² Onder primaire energie wordt verstaan: hernieuwbare en niet hernieuwbare energie, die geen omzetting of transformatie heeft ondergaan.

- **De verplichting door het EP om nog meer informatie op het label te vermelden geen noemenswaardig effect heeft.**
- **Het effect van de onderhoudplicht voor kleinere installaties wegvalt (EP-amendement).** De onderhoudsverplichting vervalt als de installaties zijn voorzien van een elektronisch bewakings- en regelsysteem (EP-amendement). Desalniettemin is er naast zo'n systeem onderhoud nodig wil men energiebesparing bereiken.

Overige gevolgen

- **De voorzieningszekerheid van energie toeneemt.** Het lagere energiegebruik kan resulteren in een langzamere uitputting van de eigen Nederlandse energievoorraad.
- **de waarde van het vastgoed toeneemt.** Het treffen van een kosteneffectieve besparingsmaatregel is op zichzelf een goede investering, maar leidt niet tot een gelijke stijging van de mogelijke verkoopprijs van het gebouw. Wel komt een deel van de investering terug in de verkoopprijs.